

**Клинична характеристика на интелектуалната недостатъчност
според МКБ – 10**

Оценката на интелектуалното ниво се базира върху развитието на двигателната активност, социалните умения, адаптационните способности към ежедневните изисквания, съобразени с културната среда (Маджарова, Н., 2005, с. 270).

Табл. 1

**Клинична характеристика на интелектуалната недостатъчност
според МКБ – 10**

Клинична характеристика на интелектуалната недостатъчност според МКБ – 10				
Степен	F70 Лека	F71 Умерена	F72 Тежка	F73 Дълбока
Мислене и реч	Усвояват речта със закъснение. Някои достигат нивото на ежедневната реч, водят разговори, включително интервю. Могат да формират представи и елементарни понятия. Не са в състояние да извършват сложни мисловни операции. Липсва абстрактно и логическо мислене.	Речта се развива бавно и постиженията им са ограничени. Общуването им е приятно, водят прости, елементарни разговори. Мисленето е конкретно образно.	Проговарят късно и броят на думите е ограничен, колкото да си поискат най-необходимото. Някои от тях никога не усвояват речта.	Ограничена способност да разбират и изпълняват нареждания. Невербална комуникация, езиковата система не се развива.
Двигателна активност	Развива се по-късно, страда фината моторика.	Изостава, но е физически активно.	Нарушена двигателна активност.	Неподвижно или с крайно ограничена подвижност.
Самообслужване	Постигат се умения за обличане, миене, хранене, тоалет.	При някои има постоянна нужда от наглеждане.	Обличат се от близките.	Невъзможност за регулация на тазово-резервоарните си функции.

				Нуждаят се от непрекъснати грижи и контрол.
Практически умения	Темпът на развитие е значително забавен.	Елементарни умения род чуждо ръководство.	Липсват практически умения	Липсват прости домакински умения.
Памет	Някои са с добра памет. Характерно е, че страда логическата памет.	Страда логическата памет. Развива се межаничната памет.		
Внимание	Задоволително, ниска концентрация на вниманието.	Ниска концентрация.	Липсва концентрация.	
Училищни умения	Проблеми с четенето, писането и смятането.	Ниска успеваемост, научава се да чете.	Липсват.	Липсват.
Обучение	В обучението се включват умения за неквалифициран или ниско квалифициран труд.	Обучителните програми са с по-ниски изисквания.	Обучението е почти невъзможно.	Невъзможно. Понякога се справят с прости практически задачи.
Социални умения	Социалните затруднения са близки до тези на хората с нормален интелект.	Имат данни за социално развитие, контакти и прости социални дейности.	Не се постигат.	Липсват.

Табл. 2

Профилактика на интелектуалната недостатъчност

Профилактика на интелектуалната недостатъчност

Профилактика	Тежка степен	Дълбока степен
	Запазване здравето на майката и децата от	Запазване на здравето на майката и децата от

Първична	придружаващи заболявания. Тя включва предбрачна и брачна медико-генетична консултация, пренатална диагностика, грижи за бременните с повишен риск, масов скрининг на новородените, изследване на Rh несъвместимост.	придружаващи заболявания.
Вторична	Леснодостъпни и ефикасни клинични, лабораторни и психологични изследвания, ранна диагностика и комплексни медико-педагогически програми за обучението им и избор на подходяща диета.	Ранна диагностика на заболяването и комплексни медико-педагогически програми за обучението им.
Третична	Провеждане на трудово социализиращи мероприятия за намаляване на инвалидността.	Провеждане на трудово социализиращи мероприятия за намаляване на инвалидността.